

โดยวิธีของเราเอง

ไพฑูรย์ ธีัญญา

เรื่องวุ่นวายของไม้พะยุง

นั่งอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไปเรื่อย

เรื่อย อยู่ๆ ก็มาสะดุดกับข่าวเล็กๆ ข่าวหนึ่ง เนื้อข่าวมีว่าหญิงสาวคนหนึ่ง ใน จ.ชลบุรี ถูกตำรวจจับเพราะจ้างคนมาตัดไม้พะยุงในเขตบ้านของตัวเอง สาเหตุที่ตัดเนื่องจากกลัวต้นไม้จะล้มไปทับสายไฟฟ้าและบ้านชาวบ้านที่อยู่ติดกัน ทั้งยังไม่รู้ว่าต้นไม้ที่ตัดไปนั้นคือไม้พะยุง

สำหรับคนทั่วไปที่ไม่ค่อยรู้เรื่องกฎหมายอาจจะฟังดูแปลกๆ ว่า การตัดไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินของตนเอง ทำไมต้องผิดกฎหมายด้วย ทั้งที่มันน่าจะเป็นทรัพย์สินสมบัติของเราเอง อันที่จริงกรณีแบบนี้หาได้เกิดขึ้นกับหญิงสาวที่ชลบุรีเป็นครั้งแรก แต่เคยเป็นข่าวมาหลายหนแล้ว เช่นเมื่อเดือนธันวาคมปี 2559 ชาวบ้าน อ.แกดดำ จ.มหาสารคาม สองคนถูกจับในข้อหาตัดไม้พะยุงในที่ดินของตัวเอง เพราะไม้พะยุงต้นนั้น โคนล้มลงในช่วงหน้าฝน ปิดกั้นเส้นทางสัญจรของคนในหมู่บ้าน เรื่องนี้กลายเป็นข่าวโด่งดัง เพราะสองคนถูกจับเข้าคุก แต่เมื่อได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในสื่อสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวาง กระทั่งขบวนการจึงต้องลงมาช่วยเหลือให้เงินประกันตัวและจ้างทนายความมาช่วยเหลือในเรื่องคดีความ

เมื่อสามสี่ปีก่อน ผมซื้อกล้าต้นพะยุงมาปลูกในที่ดินของตัวเองประมาณยี่สิบกว่าต้น ขณะที่ปลูกอยู่นั้นชาวบ้านคนหนึ่งที่มาเลี้ยงวัวใกล้ๆ เดินเข้ามาทักถามว่าปลูกต้นพะยุงทำไม เพราะถ้ามันโตขึ้นแล้วก็ไม่สามารถตัดมาใช้งานได้ ปลูกไปก็เสียเวลาเปล่าๆ พร้อมกับเล่าให้ฟังว่ามีชาวบ้านหลายคนเคยตัดไม้พะยุงในที่ดินของตัวเองแล้วถูกตำรวจจับ ผมตอบแกไปว่าก็ปลูกไปนี่ๆ แหะ แหะ อย่างน้อยก็เป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียว ไม่ได้คิดจะตัดเอาไปขายหรอก เพราะกว่ามันจะโตจนตัดได้คนปลูกอาจลาโลกไป

เสียก่อนแล้ว ตอนนี้พะยุงที่ผมปลูกไว้เติบโตงอกงามดี ถ้าต้นมีขนาดพอๆ ต่อมจอบ ที่สำคัญเป็นไม้ทนแล้ง ถ้าดูแลให้ผ่านปีแรกไปได้รับรองว่าไม่ตายเด็ดขาด

เป็นความจริงที่ว่าชาวบ้านส่วนใหญ่รับรู้และเชื่อกันมาเหมือนลุงคนเลี้ยงวัวนี้แหละว่าไม้พะยุงเป็นไม้ที่มีปัญหา มันจะมีราคาแพงและโตเร็วก็ไม่ควรไปปลูกปลูกไปแล้วก็ตัดขายไม่ได้ จึงไม่แปลกที่ชาวบ้านส่วนมากยอมปล่อยให้ที่ดินของตนรกร้าง หรือไม่ก็หันไป

ปลูกไม้ยูคาลิปตัสแทน เพราะไม่มีปัญหาเรื่องการตัดขาย

เรื่องนี้ฟังแล้วก็ชวนขำขึ้นสิ้นดี รู้กันอยู่ว่าไม้พะยุงเป็นไม้เนื้อแข็ง มีราคา เป็นที่ต้องการของตลาด จนทำให้มีการลักลอบตัดในเขตป่าสงวนแห่งชาติจนแทบไม่เหลือ แทนที่กรมป่าไม้หรือรัฐบาลจะมองว่าเป็นโอกาสทอง แล้วหันมาส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกเป็นไม้เศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้ให้ครอบครัวในอนาคต กลับมาสกัดกั้นด้วยการอ้างกฎหมายที่โบราณเอามากๆ มาเล่นงานชาวบ้านที่ตัดไม้ในที่ดินของตนเองโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

อันที่จริงก็มีข่าวมาก่อนหน้านี้ว่ากระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังหาทางปรับปรุงเรื่องนี้ด้วยการออกกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการทำให้ไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเสนอกฤษฎีกา จนถึงตอนนี้ก็ไม่ว่ามีความคืบหน้ามากน้อยแค่ไหน ส่วนรัฐบาลก็น่าจะมีนโยบายให้ชาวบ้านปลูกพะยุงเป็นพืชเศรษฐกิจอย่างเป็นทางการเป็นจริงเป็นจังเสียที แค่อเอาหลักอุปสงค์อุปทานมาจับก็เห็นกันอยู่แล้วว่าอนาคตจะสวยหรูขนาดไหน